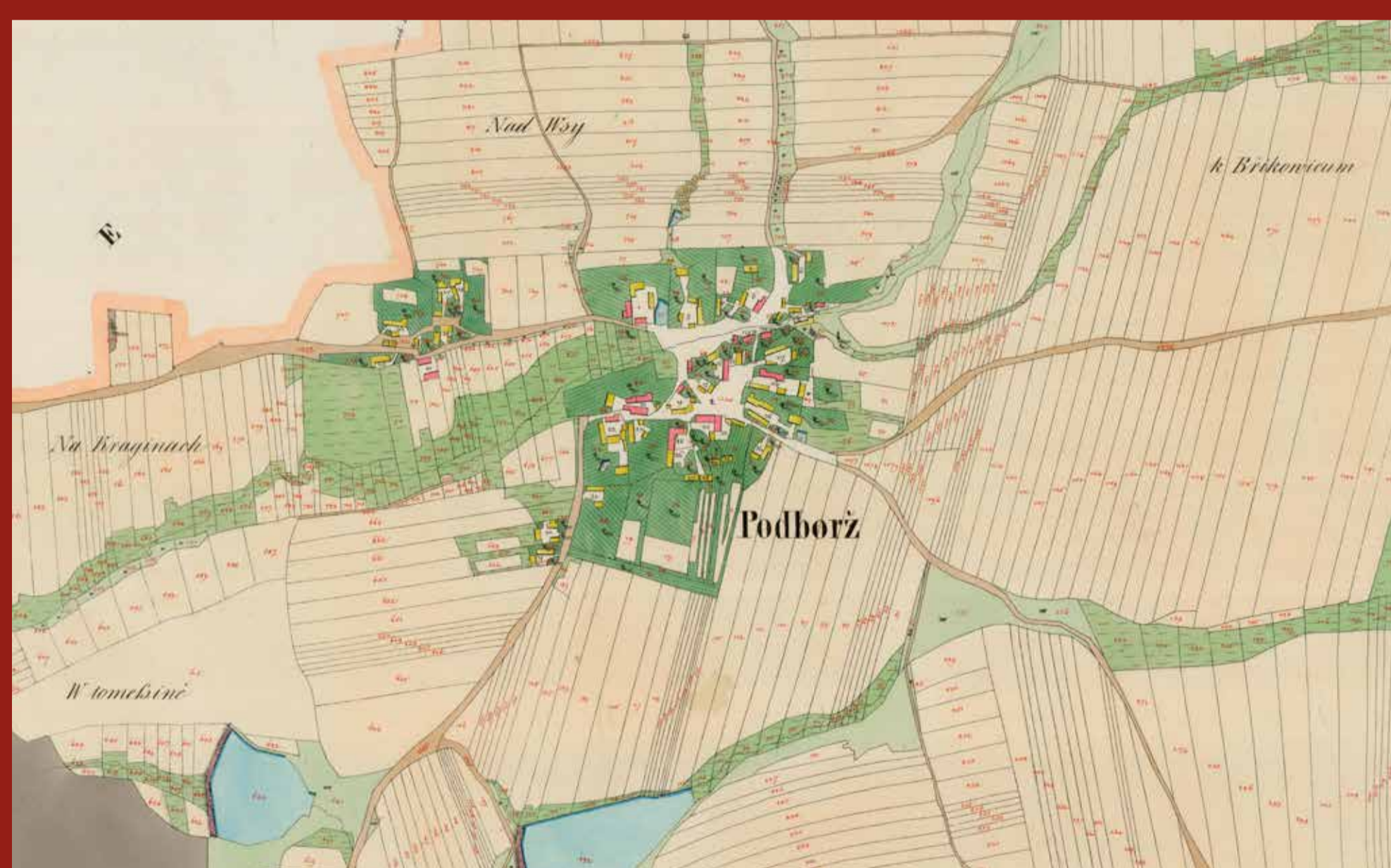

4.

1830

Podboří – místní část Opařan Jihočeský kraj

Lánová ves původně s pravidelnou čtvercovou návší, dnes vesnice shlukového typu vznikající kolem tří ohnisek postupně spojených do jednoho nepravidelného celku. Obec ležící stranou hlavních komunikací a železnice se orientovala na zemědělskou činnost, dnes s menší výrobnou zakázkového nábytku.

1.

Podboří spadá pod obec Opařany v okrese Tábor, náleží k ní místní část Karlov. Až do zrušení patrimoniální správy patřila ves panství Opařany, kde byla fara i pošta, poté byla součástí milevského hejtmanství, politického okresu Bechyně a soudního okresu Jesenice. V roce 2011 bylo ve vsi s 68 registrovanými adresami (2009) 112 stálých obyvatel.

První zmínka se váže k 17. červnu 1291, kdy Václav II. potvrdil pražskému biskupu Tobiašovi mezi jinými i Podborzie, ves tedy zřejmě patřila k majetku pražského biskupství. Poté se ocitla ve vlastnictví Bechyňských z Lažan a Čabelických ze Soutic, kteří zde údajně vystavěli tvrz. Od roku 1623 byla připojena k Opařanům a stala se tak majetkem staroměstských jezuitů. Z údajů tereziánského katastru víme, že zde bylo 14 hospodářů.

V 19. století v Podboří pozvolna stoupal počet obyvatel i domů, ke konci století ale naopak klesal a posléze kolísal. Po 2. světové válce došlo k rapidnímu úbytku obyvatel, který pokračoval i v následujících letech, jak bylo běžné u převážně zemědělských obcí mimo hlavní komunikace a ve velké vzdálenosti od průmyslových center.

Podle matrik proběhlo číslování domů v Podboří v roce 1771, ale roku 1806 byly domy přečíslovány, což znesnadňuje podrobnější poznání vývoje obce. Selské usedlosti se soustřeďovaly kolem původního jádra. Kovárna neměla pevné stanoviště, pastušku lze lokalizovat do čp. 7 (nové čp. 15), na jejímž místě byla vybudována (dnes již nefunkční) prodejna potravin. Druhé centrum tvořily nejspíše čtyři chalupy z doby před rokem 1771 situované západně od původního Podboří. Někdejší panský ovčín s ovčárnou čp. 9 ležel mimo obec a po jeho zrušení, patrně již koncem 18. století, se stal třetím centrem nazývaným Karlov.

Původní ves lze tedy identifikovat jako malou lánovou obec o dvanácti gruntech tvořících návěs přibližně čtvercového půdorysu, která byla postupně po diagonále (podél potoka) zastavěna. **(obr. 1)** Domy byly původně nepochybně dřevěné, štítově orientované do návěs a tuto dispozici si uchovaly i v době, kdy dřevěné konstrukce nahradily zděné. Císařský otisk stabilního katastru z roku 1830 ukazuje již celou řadu objektů vystavěných z nespalného materiálu, zachovaly se pouze zbytky roubených konstrukcí, jako například původně patrně obytná chalupa v areálu usedlosti čp. 7. **(obr. 2)**

Většina staveb v Podboří pochází až z 2. poloviny 19. století. U čp. 33 se zachoval charakteristický výklenek pro světeckou sošku mezi okénky v trojúhelném štítu, **(obr. 3)** ve 20. letech zůstala ve štítech domů již jen dvojice okének. V 2. polovině 20. století prošla převážná část zástavby modernizací. Okna byla vyměněna za obdélné otvory s trojdílnou konstrukcí, vzácněji se dochovalo původní členění, jako např. u stavení čp. 8 (1922). Ze stejné doby je i fasáda obytného stavení čp. 40 a čp. 69. **(obr. 4)**

2.

3.

